

Ovid's *Amores* 1.8

Est quaedam (quicumque volet cognoscere lenam,
audiat), est quaedam nomine Dipsas anus.

ex re nomen habet: nigrum non illa parentem

Memnonis in roseis sobria vidit equis.

illa magas artes Aeaeaque carmina novit,

5

inque caput liquidas arte recurvat aquas;

scit bene quid gramen, quid torto concita rhombon

lucia, quid valeat virus amantis equae.

cum voluit, toto glomerantur nubila caelo;

cum voluit, puro fulget in orbe dies.

10

sanguine, si qua fides, stillantia sidera vidi;

purpureus Lunae sanguine vultus erat.

hanc ego nocturnas versam volitare per umbras

suspicio et plumam corpus anile tegi.

suspicor, et fāma est; oculīs quoque pūpula duplex 15
     fulminat et geminō lūmen ab orbe venit.
 ēvocat antīquīs proavōs atavōsque sepulcrīs
     et solidam longō carmine findit humum.
 haec sibi prōposuit thalamōs temerāre pudīcōs;
     nec tamen ēloquiō lingua nocente caret. 20
 fors mē sermōnī testem dedit; illa monēbat
     tālia (mē duplicēs occuluēre forēs):
 'scīs here tē, mea lūx, iuvenī placuisse beātō?
     haesit et in vultū cōnstitit usque tuō.
 et cūr nōn placeās? nūllī tua fōrma secunda est. 25
     mē miseram! dignus corpore cultus abest.
 tam fēlix essēs quam fōrmōsissima vellem:
     nōn ego tē factā dīvite pauper erō.
 stella tibi oppositī nocuit contrāria Mārtis;
     Mārs abiit; signō nunc Venus apta suō. 30
 prōsit ut adveniēns, ēn aspice: dīves amātor
     tē cupiit; cūrae, quid tibi dēsit, habet.
 est etiam faciēs, quā sē tibi comparet, illī:
     sī tē nōn ēmptam vellet, emendus erat.

ērubuit! decet alba quidem pudor ōra, sed iste, 35
     sī simulēs, prōdest; vērus obesse solet.
 cum bene dēiectīs gremium spectābis ocellīs,
     quantum quisque ferat, respiciendus erit.
 forsitan immundae Tatiō rēgnante Sabīnae
     nōluerint habilēs plūribus esse virīs; 40
 nunc Mārs externīs animōs exercet in armīs,
     at Venus Aenēae rēgnat in urbe suī.
 lūdunt fōrmōsae: casta est quam nēmō rogāvit;
     aut, sī rūsticitās nōn vetat, ipsa rogat.
 hās quoque, quae frontis rūgās in vertice portant, 45
     excute, dē rūgīs crīmina multa cadent.
 Pēnelopē iuvenum vīrēs temptābat in arcū;
     quī latus argueret corneus arcus erat.
 lābitur occultē fallitque volātilis aetās,
     ut celer admissīs lābitur amnis aquīs. 50
 aera nitent ūsū, vestis bona quaerit habērī,
     cānēscunt turpī tēcta relictā sitū:
 fōrma, nisi admittās, nūllō exercente senēscit;
     nec satis effectūs ūnus et alter habent.

certior ē multīs nec tam invidiōsa rapīna est; 55
 plēna venit cānīs dē grege praeda lupīs.
 ecce, quid iste tuus praeter nova carmina vātēs
 dōnat? amātōris mīlia multa legēs.
 ipse deus vātum pallā spectābilis aureā
 tractat inaurātae cōnsona fīla lyrae. 60
 quī dabit, ille tibi magnō sit māior Homērō;
 crēde mihi, rēs est ingeniōsa dare.
 nec tū, sī quis erit capitis mercēde redēptus,
 dēspice: gypsātī crīmen ināne pedis.
 nec tē dēcipiant veterēs circum ātria cērae: 65
 tolle tuōs tēcum, pauper amātor, avōs.
 quī, quia pulcher erit, poscet sine mūnere noctem,
 quod det, amātōrem flāgitet ante suum.
 parcius exigitō pretium, dum rētia tendis,
 nē fugiant; captōs lēgibus ūre tuīs. 70
 nec nocuit simulātus amor: sine crēdat amārī
 et cave, nē grātīs hic tibi constet amor.
 saepe negā noctēs: capitis modo finge dolōrem;
 et modo, quae causās praebeat, Īsis erit.

mox recipe, ut nūllum patiendī colligat ūsum 75
     nēve relentēscat saepe repulsus amor.
 surda sit ōrantī tua iānua, laxa ferentī;
     audiat exclusī verba receptus amāns;
 et quasi laesa prior nōnnumquam irāscere laesō:
     vānēscit culpā culpa repēnsa tuā. 80
 sed numquam dederis spatiōsum tempus in iram:
     saepe simultātēs ira morāta facit.
 quīn etiam discant oculī lacrimāre coactī,
     et faciant ūdās illa vel illa genās;
 nec, sī quem fallēs, tū periūrāre timētō: 85
     commodat in lūsūs nūmina surda Venus.
 servus et ad partēs sollers ancilla parentur,
     quī doceant aptē quid tibi possit emī,
 et sibi pauca rogent: multōs sī pauca rogābunt,
     postmodo dē stipulā grandis acervus erit. 90
 et soror et māter, nūtrix quoque carpat amantem:
     fit cito per multās praeda petīta manūs.
 cum tē dēficiēt poscendī mūnera causae,
     nātālem libō testificāre tuum.

nē sēcūrus amet nūllō rīvāle cavētō:

95

nōn bene, sī tollās proelia, dūrat amor.

ille virī videat tōtō vēstīgia lectō

factaque lascīvīs līvida colla notīs;

mūnera praecipuē videat quae mīserit alter:

sī dederit nēmō, Sacra roganda Via est.

100

cum multa abstulerīs, ut nōn tamen omnia dōnet,

quod numquam reddās, commodet ipsa rogā.

lingua iuuet mentemque tegat: blandīre nocēque;

impia sub dulcī melle venēna latent.

haec sī praestiterīs ūsū mihi cognita longō

105

nec tulerint vōcēs ventus et aura meās,

saepe mihi dīcēs vīvae bene, saepe rogābis

ut mea dēfunctae molliter ossa cubent—'

vōx erat in cursū, cum mē mea prōdidit umbra;

at nostrae vix sē continuēre manūs

110

quīn albam rāramque comam lacrimōsaque vīnō

lūmina rūgōsās distraherentque genās.

dī tibi dent nūllōsque Larēs inopemque senectam,

et longās hiemēs perpetuamque sitim!